

У наш жорсткий час конкуренції, коли нам нав'язується чужий для нас світогляд, що вказує: жити треба за принципом «людина людині — вовк», у великому дефіциті стала Людяність. А що, власне, являє собою дане поняття? Це питання споконвічно хвилювало все людство. В різні часи філософи розмірковували з цього приводу, і кожен з них по-своєму трактував поняття людяності.

Приміром, український і російський філософ XVIII століття, поет, педагог, філософ людської свободи, як тепер називають Григорія Сковороду, і чия думка виділялася із загальноприйнятих у той час філософських думок, ставив у центр уваги людини і етико-гуманістичну проблематику, а не лише зовнішній світ. Найголовнішим у людині він вважав істинно людську духовність, дух, зводячи саме до них усю сутність людського буття, а людську плоть ставив на другий план. Він писав: «О, якби ми в ганебних справах були такими ж сором'язливими та боязкими, якими часто буваємо боязкими і сором'язливими в порядних вчинках!». Але ж він написав правду. Безліч добрих справ люди обходять стороною або просто не хочуть помічати, що своєю допомогою і участю вони можуть зробити цей світ і себе кращими — було б тільки бажання, а добрих справ на всіх вистачить.

Відомий східний мислитель VI століття до н. е. — Конфуцій — вищу мету життя вбачав у

людяності; в тому, щоб виявляти справжню, моральну сутність нашого «я». Він вважав, що чеснота ніколи не буває самотньою. А про людину Конфуцій говорив так: *«Постійно гнівається на когось, безперестанку боїться чогось і цілком віддається пристрастям — не може бути вільною душею. Хто не може зосередитися в собі або захоплюється чимось, той — бачачи, не побачить; слухаючи, не почує; куштуючи, не розрізнить смаку»*. А це значить, що тільки той може називатися людиною, хто вільний душею.

Як ми бачимо, незмінною в усі часи залишається думка про те, що людяність полягає в чесноті та рішучості творити через призму добрих помислів і без остраху й сорому приносити користь людям, щиро ставитися до себе і до світу, бути вільним душею.

Чим же визначається істинна цінність Людини? Очевидно, не лише її захопленням і вмінням щось робити, але й особистими якостями. Важливо не просто робити, а робити добре і займатися корисними справами. Всі хочуть мати порядного, доброго, надійного і чуйного друга. Однак не кожен запитує самого себе: а чи я є таким? Живучи в цьому світі, ми щодня стикаємося з різними його реаліями, постійно робимо вибір, формуємо свою дійсність. Залежно від того, що ми обираємо тут і зараз — такий «завтра» отримаємо і результат. Відомо, що випадковостей у житті не буває: все, що відбувається з нами, є наслідком наших думок, дій та вчинків. Бути Людиною — означає чинити так, як хотілося, щоб чинили з тобою, поважати себе та інших людей.

Тому дуже важливо щодня контролювати свої думки, і чинити так, щоб не було соромно за себе і за свої вчинки. Бути Людиною, а не просто вдавати її із себе, — означає не лише знати, як чинити по-людськи, але й діяти відповідно. Бути Людиною — значить усвідомлювати і нести відповідальність перед своєю совістю і оточуючим світом, а не перекладати її на когось іншого. Любов, чуйність, чесність, розуміння, доброта — це ті якості, які повинні домінувати в людині протягом усього її життя. Насправді все дуже просто — варто лише захотіти так жити, захотіти змінитися на краще. Злість, заздрість, осуд, жадібність, ненависть та різноманітні комплекси пригнічують людину і перетворюють її в істоту, яка діє інстинктивно і необдуманно, як будь-яка тварина в цьому світі. У подібних станах людина діє імпульсивно і потім, як правило, шкодує про скоєне.

Та що б там не відбувалося у нашому житті і у взаєминах з оточуючими — передовсім, треба залишатися Людиною. Часто це стосується ситуації між близькими людьми. Щоб вас любили, дуже важливо навчитися приймати і любити самому іншу людину — з усіма її перевагами і недоліками. Важливо не шукати якихось вад в житті та в людях, а любити й цінувати все те, що вже маєте, і прагнути зробити все це ще кращим. Любити людину, вміти слухати, співчувати і приймати її такою, якою вона є. Варто погодитися з думкою

про взаємини мислителя Конфуція, котрий вважав, що вони мають будуватися на повазі, вірності, довірі й відповідальності один перед одним. Спочатку буває складно контролювати свої думки — особливо тоді, коли відбувається те, що не подобається або дратує. Але якщо не пускати в хід розвиток негативних емоцій, тоді й шкодувати ні про що не доведеться. Людина вільна у своєму виборі, і цим вона проектує власне майбутнє. Все починається з думок...

Багато неприємностей і проблем ми створюємо собі самі. Але ці проблеми, за великим рахунком, надумані — існують лише в нашій голові. Проблеми як такої немає, є лише наше ставлення до певних подій. Як правило, те, про що ми постійно переживаємо, насправді є дрібницями, про які завтра вже навіть не згадаємо, а післязавтра — лише посміємося зі своєї дурості, адже було приділено стільки уваги тому, чого насправді не існує. Зауважте, людина хвилюється або про те, що було в минулому, або ж — про майбутнє. Але живе вона — тут і зараз. Отже, її сили йдуть не на дії в даний момент, а на ілюзію думки. Чистота в думках і дієвість — це те, з чого варто починати будь-яку справу.

Безліч «проблем» виникає на ґрунті егоїзму — ті ж самі образи, роздратування, гнів, ненависть, заздрість... Цей список можна довго продовжувати. Більшість людей може відчувати обурення і навіть страждати через дрібниці, які легко вирішити. При цьому варто лише тверезо оцінити ситуацію і змінити своє ставлення до подій. Наприклад, хтось має більше, а хтось цьому заздрить і вважає великою несправедливістю, що він не має стільки ж. На ґрунті егоїстичної заздрості — замість того, щоб порадіти успіхам когось іншого — людина спершу починає обурюватися, потім ненавидіти весь світ і займається самоїдством. Але проблеми тут ніякої немає, є необ'єктивне ставлення до ситуації. Декому варто навіть почути погане слово в свою адресу, і тоді весь день буде зіпсованим. Чому ж так?

Адже у світі стільки всього прекрасного, наш світ величезний і різноманітний — тож не варто звужувати його до рівня свого егоїстичного «я». Набагато цікавіше скеровувати його на пізнання чогось нового. Приміром, навчитися писати вірші, статті; малювати, зайнятися музикою, вивчити корисні комп'ютерні програми, почитати хороші книги, вирушити в подорож, зайнятися самопізнанням і т. д. Легко впоратися з поганим настроєм допомагають добрі справи і вчинки. Коли людина спрямовує свої думки на щось хороше, а свої прагнення орієнтує на добрі вчинки, то вона змінюється на краще, і їй самій стає добре. Тож, замість того, щоб зосереджуватися на поганому (тобто на особистому руйнуванні), набагато корисніше направити себе на творення чогось хорошого — як внутрішнього, так і зовнішнього.

Можна швидко розчаруватися в постійних пошуках винних у своїх помилках, так і не усвідомивши сенсу буття, а можна почати змінюватися тут і зараз — будувати справжнє життя з цеглинок добрих думок, слів і вчинків. Не будьте байдужими до світу, якому можете допомогти. Будьте творцями у своїх помислах! Все життя вимірюється вашим ставленням до світу!

*Жанна Хвещук,
учасниця Міжнародної громадської організації «ЛАГОДА»*